

Zápis ze zasedání Komise pro výživu kojenců a malých dětí ze dne 1. dubna 2025

Místo a čas konání: Ministerstvo zdravotnictví, Palackého nám. 375, Praha, 10:00 - 12:00

Přítomné členky a členové:

Příjmení a jméno člena/ členky	Instituce	Střet zájmů
Hradecká Lucie	Odbor rovnosti žen a mužů Úřadu vlády ČR	NE
Hrdličková Kristýna	Národní ústav duševního zdraví	NE
Jirásková Vlasta	Laktační poradkyně, nezávislá odbornice	NE
Koczó Pavel	Ministerstvo průmyslu a obchodu	NE
Königsmarková Ivana (online)	Unie porodních asistentek, z. s.	NE
Kredbová Andrea	SpoKojení, z. s.	NE
Linková Kateřina	Ministerstvo práce a sociálních věcí	NE
Lemrová Adéla	SZÚ	NE
Matějovská Iveta	Ministerstvo zdravotnictví (CAU)	NE
Matoušková Michaela (<i>předsedkyně Komise</i>)	Ministerstvo zdravotnictví (NAM2)	NE
Menšíková Milada	Ministerstvo zdravotnictví (OZP)	NE
Němečková Jana	Česká asociace dul z. s.	NE
Plešková Lucie	UNICEF	NE
Poloková Andrea	Mamila, o. z.	NE
Romanová Jana (online)	Česká asociace sester, z. s.	NE
Slavíková Silvie	Ministerstvo zdravotnictví (OVZ)	NE
Škopková Miroslava	Svaz zdravotních pojišťoven ČR, z. s.	NE

Omluvené členky a členové:

Příjmení a jméno člena/ členky	Instituce	Střet zájmů
Jírová Jitka	Ústav zdravotnických informací a statistiky	NE
Kudlová Eva	Hygienička, nezávislá odbornice	NE
Macková Barbora	Státní zdravotní ústav	NE
Pavlíková Markéta	Biostatistička, nezávislá odbornice	NE
Pešková Zdeňka	Ministerstvo zdravotnictví (OLZP)	NE
Selinger Eliška	WHO Country Office Czech Republic	NE
Topinková Michaela	Přirozené kojení	NE

Hosté/hostky:

Příjmení a jméno hosta/ hostky	Instituce	Střet zájmů
Krutilek Štěpán	Ministerstvo zdravotnictví (kabinet ministra)	NE
Majerčíková Aneta	Ministerstvo zdravotnictví (NAM)	NE

Za sekretariát Komise pro výživu kojenců a malých dětí: J. Kolmanová

Program jednání Komise pro výživu kojenců a malých dětí (dále jen “Komise”) dne 1. dubna	
1. Úvod, zahájení jednání a schválení programu	předsedkyně Komise
2. Edukace laktace	L. Hradecká
3. Vývoj ve věci návrhu nového výkonu Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost k hodnocení kojení (a výživy) u dětí do 1 roku věku	předsedkyně Komise, A. Majerčíková
4. Plnění vybraných úkolů ze Strategie BfHI 2018: a. Realizace úkolu č. 1.4.1 - Roční plán práce b. Realizace úkolu č. 1.4.3 - Styčná osoba pro nemocnice c. Realizace opatření ve strategickém cíli č. 5.2 - Zveřejňování a analýza dat a související monitoring - Výsledky z rešerše nemocnic d. Realizace úkolu č. 7.4.2 - Příprava Světového týdne kojení 2025 e. Realizace úkolu č. 2.3.1 - Informace k návrhu metodického pokynu k dodržování Mezinárodního kodexu marketingu náhrad mateřského mléka	předsedkyně Komise, A. Majerčíková
5. Příprava kulatého stolu v PSP	předsedkyně Komise, A. Majerčíková
6. Aktualizace nutričních doporučení na SZÚ	A. Majerčíková
7. Žádost Nadace Propolis 21 o záštitu pro plakáty do nemocnic k podpoře kojení (bod zařazen na program znovu na žádost členky Komise)	předsedkyně Komise, A. Majerčíková
8. Různé	předsedkyně Komise, členky a členové Komise

1. Úvod, zahájení jednání, schválení programu

Jednání zahájila předsedkyně Komise M. Matoušková. Přivítala přítomné a uvedla, že vystřídala ve funkci politického náměstka pana J. Pavlovce, který byl v minulosti předsedou této Komise. M. Matoušková se oblasti zdravotnictví věnuje dlouhodobě, v minulosti působila jako náměstkyně hejtmanky pro zdravotnictví v Pardubickém kraji, zároveň je starostkou a setkává se s problémy občanů v běžném životě, agenda Komise je jí blízká a podporu kojení považuje za důležité téma.

Tajemnice provedla kontrolu usnášeníschopnosti Komise a konstatovala, že Komise je usnášeníschopná (přítomno bylo 16 z 27 členů a členek, z toho 2 on-line). Tajemnice Komise provedla kontrolu střetu zájmů, nikdo z přítomných nedeklaroval nový střet zájmů. Předsedkyně upozornila všechny přítomné, že za účelem vytvoření zápisu je jednání Komise nahráváno a dala hlasovat o navrženém programu jednání, který byl členkám a členům Komise zaslán spolu s pozvánkou. Program jednání byl jednomyslně schválen.

2. Edukace laktace

Předsedkyně otevřela druhý bod jednání a požádala L. Hradeckou, aby představila podnět k revizi zdravotního výkonu Edukace laktace. Předtím seznámila přítomné se stanoviskem T. Trocha, ředitele Odboru regulace cen a úhrad Ministerstva zdravotnictví, k procesnímu postupu ohledně změny tohoto zdravotního výkonu (předložení doporučení Pracovní skupině k seznamu zdravotních výkonů; v případě, že Pracovní skupina k seznamu zdravotních výkonů změny neodsouhlasí, mohou být tyto navrženy k zařazení do upraveného výkonu z veřejného zájmu na poradě vedení Ministerstva zdravotnictví).

L. Hradecká představila *Podnět k aktualizaci zdravotního výkonu č. 34007 Edukace laktace z veřejného zájmu*. Do své prezentace umístila QR kód, ze kterého si členky a členové mohli načíst obsah zdravotního výkonu v aktuálně platném znění vyhlášky č. 134/1998 Sb. L. Hradecká uvedla, že výkon byl do vyhlášky zařazen tzv. z veřejného zájmu v roce 2020 na podnět Národní komise pro kojení (předchůdkyně dnešní Komise) s účinností od 1. 1. 2021 jako reakce na mezery v podpoře žen v oblasti kojení po porodu a v období šestinedělí. Poukázala, že obsah výkonu vykazuje určité nedostatky a především není dostatečně využíván (tabulka s počtem vykázaných výkonů vycházející z dat Národního registru hrazených zdravotních služeb je součástí přiložené prezentace, viz příloha č. 1 zápisu). Z toho důvodu navrhla několik úprav, které by napomohly zvýšit dostupnost tohoto výkonu hrazeného z veřejného zdravotního pojištění pro co nejširší okruh žen, které takový typ podpory potřebují. Konkrétně navrhla rozšíření okruhu nositelek/nositelů výkonu o profesi porodní asistentky, neboť péče o matku a dítě v šestinedělí je nedílnou součástí jejich vzdělávání i praxe, stejně tak i laktační poradenství je nedílnou součástí výkonu této zdravotnické profese. Dále navrhla prodloužení časové dostupnosti (frekvence) výkonu ze 4 týdnů na 6 týdnů, neboť z poznatků Evidence-Based Medicine vyplývá, že laktace se ustaluje po celou dobu šestinedělí, nikoli jen první 4 týdny. Není tedy důvod, aby ženy poslední 2 týdny šestinedělí neměly k této podpoře přístup. Tyto dvě změny L. Hradecká označila za klíčové. Pokud bude nicméně výkon revidován, bylo by vhodné upravit i jeho aktuální název “Edukace laktace” na přesnější “Edukace o kojení v šestinedělí”. Aktuální název “Edukace laktace” pravděpodobně vyšel z nesprávného anglického překladu “Lactation and breastfeeding education” a nově navrhovaný název lépe vystihne podstatu výkonu. Laktace je všeobecně definována jako proces tvorby a vylučování mateřského mléka a je základním předpokladem kojení. Ženě lze poradit, jak laktaci zvýšit a udržet, ale učit ji, jak má její tělo tvořit mléko a jak jej vylučovat, možné není. Obdobně jako není možná “edukace urinance” nebo “edukace menstruace”, není tak fakticky možná ani “edukace laktace”. I ze samotného popisu výkonu je ostatně zřejmé, že jde primárně o edukaci o kojení. Dále v popisu výkonu navrhla změnu indikace zdravotního výkonu z “rizika poruchy laktace” na “zjištěné obtíže s kojením”, které v období šestinedělí mohou potkat až 2/3 žen (laktace se ustaluje do konce šestinedělí a snížená laktace není poruchou laktace per se). Rovněž navrhla z popisu vyškrtnout edukaci o významu kojení s tím, že v období šestinedělí je již pozdě začínat s osvětou o významu/důležitosti kojení – tento typ informování je zapotřebí zajistit již během prenatální péče. Žena, která takovou pomoc vyhledá, si je důležitosti kojení velmi pravděpodobně již dávno vědomá, jinak by kojení nezahájila. Poučovat ji o důležitosti o kojení v momentě, kdy s ním má obtíže, může být výrazně kontraproduktivní. To, co žena v danou chvíli potřebuje, není další tlak, proč je potřeba kojít, ale adekvátní praktickou pomoc a správné informace, aby tak mohla reálně učinit. S ohledem na snahu zachovat systematiku vyhlášky a navrhnout pouze takové změny, které bude možné implementovat v co nejkratším čase, však v této fázi doporučila zaměřit se na úpravy v období šestinedělí (a případné další rozšíření výkonu řešit až v budoucnu).

Předsedkyně poděkovala L. Hradecké za prezentaci podnětu a otevřela rozpravu. Dle názoru I. Matějovské je navrhovaná změna v rozporu s procesními pravidly. A. Majerčíková shrnula anabázi vzniku podnětu, která se datuje do loňského roku. Na návrh L. Hradecké byly možné změny diskutovány již loni na Pracovní skupině ke sběru dat a kontrole realizace programu BfHI 2018, s pomocí ÚZIS ČR byla zjišťována frekvence využívání výkonu. Další diskuze proběhla na

prosincovém jednání Komise pro výživu kojenců a malých dětí, kde L. Hradecká dostala za úkol podnět zpracovat. Po zaslání sekretariátu byl dokument postoupen odpovědnému řediteli odboru T. Trochovi, který doporučil postup, který je vhodné reflektovat v návrhu usnesení Komise. Následně už bude změna výkonu vyřizována standardním postupem. Pokud by návrh změn Pracovní skupina k seznamu zdravotních výkonů neschválila, může být tento předložen z veřejného zájmu na poradě vedení MZ.

I. Matějovská upozornila, že při nedodržení standardního postupu nemůže Pracovní skupina k seznamu zdravotních výkonů změny výkonu podpořit, a požádala, aby její stanovisko bylo uvedeno v zápisu. L. Hradecká připomněla, že zákon tyto změny umožňuje, součástí předmětné vyhlášky jsou i jiné zdravotní výkony, které byly zařazeny tzv. z veřejného zájmu (tj. nebyly navrženy odbornými společnostmi v rámci procesu předkládání návrhů Pracovní skupině k seznamu zdravotních výkonů). Vhodný postup návrhu změn výkonu konzultovala s MZ před předložením podnětu, a jak uvedla předsedkyně Komise, postup potvrdil i ředitel T. Troch. L. Hradecká zdůraznila, že navrhovaný postup je tak zcela v pořádku a posvěcený vedením MZ. Uvítala by debatu o vlastním obsahu navrhovaných změn, a pokud členky a členové Komise chtějí doplnění či úpravu textu, je otevřená diskuzi.

Na jednání Komise dorazila M. Menšíková.

I. Matějovská opětovně vyjádřila nesouhlas s textací podnětu i navrženým postupem. H. Canibal uvedl, že smyslem Komise je vytvořit věcný rámec pro prosazení změny výkonu, pro dořešení formálních náležitostí bude jistě prostor. Předsedkyně doplnila, že jde o věcnou správnost podnětu, případné formální úpravy provede následně sekretariát Komise, aniž by se měnil smysl podnětu.

A. Poloková požádala o doplnění rodově správného jazyka (pacient/pacientka) a vypuštění termínu "alternativní" ve vztahu k způsobu dokrmování. Dále upozornila na opakování slova laktace v textu k výkonu, navrhla u prospívání novorozence doplnit "sledování vydatnosti kojení". L. Hradecká vyjádřila s návrhy souhlas. Zároveň uvedla, že v textu podnětu generické maskulinum není, avšak termín pacient se používá standardizovaně pro celou vyhlášku i databázi výkonů. Vyjádřila obavu, že jazyková úprava celé vyhlášky a ministerské databáze přesahuje možnosti předkládaného podnětu, přestože osobně by genderově inkluzivní jazyk ve vyhlášce jedině uvítala.

H. Canibal upozornil, že vzdělání neonatologů v oblasti edukace laktace je nulové. Atestace z neonatologie je neopravňuje k tomu dělat laktační poradenství, toto podotýká s tím, že sám je neonatologem. L. Hradecká reagovala, že neonatologie je ve výkonu uvedena přímo jako autorská odbornost a že obecně považuje za vhodné, aby byl tento výkon realizován nositelkami s náležitou kvalifikací i praxí. Jako zástupkyně státní správy respektuje systematiku vyhlášky, je pak na MZ, zda chce toto ještě nějak reflektovat.

V. Jirásková poděkovala za iniciativu a zeptala se na frekvenci výkonu, dle jejího názoru dvě návštěvy nemusí vždy stačit. Navrhla doplnit "v odůvodněných případech i vícekrát". Předsedkyně vyjádřila obavu, že by to mohlo přílišně zasáhnout do úhradových mechanismů. L. Hradecká doplnila, že návrh byl veden snahou zajistit co nejširší konsenzus a nejrychlejší schválení. Pokud bude podnět schválen, změna by mohla být účinná již od roku 2026, což nevylučuje debatu o hlubší revizi na dalších jednáních Komise, např. i stran zahrnutí období prenatální péče. I. Matějovská uvedla, že frekvence se udává průměrná, nemusí být dodržena a může být i navýšena, ovšem v takovém případě je potřeba požádat zdravotní pojišťovnu a doplnit odůvodnění. V reakci na H. Canibala doplnila, že neonatologové jako nositelé výkonu musí splnit certifikovaný kurz laktačního poradenství. H. Canibal se zeptal, jak je to s indikací výkonu po uplynutí šestinedělí, I. Matějovská reagovala, že se opět musí požádat zdravotní pojišťovnu. A. Lemrová uvedla, že dvě hrazené návštěvy dávají ženám prostor se s nabízenou pomocí seznámit a samy si odůvodnit, proč by ji využily znovu, třeba i jako samoplátkyně.

I. Matějovská připomněla, že k předložení změn výkonu bude nutné získat vyjádření autorské odbornosti, v tomto případě neonatologie. L. Hradecká reagovala, že i případné negativní stanovisko není překážkou pro zařazení výkonu z veřejného zájmu.

Předsedkyně slíbila, že připomínky A. Polokové budou sekretariátem Komise zapracovány a dala hlasovat o upraveném návrhu usnesení.

Komise následně přijala **usnesení č. 1/2025**:

Komise pro výživu kojenců a malých dětí

- 1. schvaluje přiložený návrh změn stávajícího výkonu Edukace laktace;*
- 2. doporučuje předsedkyni Komise, aby Pracovní skupině k seznamu zdravotních výkonů a vedení Ministerstva zdravotnictví navrhla projednání této změny a zařazení upraveného výkonu z veřejného zájmu do připravované aktualizace vyhlášky, kterou se vydává seznam zdravotních výkonů.*

Výsledek hlasování: 13 PRO, 0 PROTI, 4 SE ZDRŽEL(A).

3. Vývoj ve věci návrhu nového výkonu Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost k hodnocení kojení (a výživy) u dětí do 1 roku věku

Předsedkyně se i v této věci obrátila na ředitele T. Trocha. V minulosti nebyl Pracovní skupinou k seznamu zdravotních výkonů schválen návrh nového výkonu Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost k hodnocení kojení (a výživy) u dětí do 1 roku věku, přitom předsedkyně považuje za důležité po dobu 1,5 roku života dítěte sledovat způsob jeho výživy (kojení) a tato data sbírat. Získané datové soubory jsou velmi důležité. Výsledkem tedy je, že i výkon bude zařazen do seznamu výkonů, na poradu vedení půjde jako výkon ve veřejném zájmu, jeho platnost by byla od 1. 1. 2026.

I. Matějovská uvedla, že historicky byly návrhy dva, tedy zda bude jeden výkon nebo více výkonů, nakonec se ustálil jeden výkon, který byl řádně projednán na Pracovní skupině k seznamu zdravotních výkonů. Členy zmíněné pracovní skupiny nicméně nebyl odsouhlasen, ale bude předložen ministrovi se souhlasným stanoviskem jejich odboru.

Předsedkyně poděkovala za spolupráci a uzavřela tento bod jednání.

4. Plnění vybraných úkolů ze Strategie BfHI 2018

Předsedkyně předala slovo A. Majerčíkové.

a. Realizace úkolu č. 1.4.1 - Roční plán práce

A. Majerčíková uvedla, že roční plán práce je jedním ze základních úkolů Strategie BfHI 2018. Navržený plán práce na rok 2025 vychází z předchozího dokumentu a odráží i priority předsedkyně Komise, jako je rozvoj bank a sběrů mateřského mléka. Případné připomínky, náměty a doplnění od členek a členů Komise jsou vítány.

I. Matějovská požádala o reformulaci bodu 2. Tato byla akceptována.

Předsedkyně ukončila rozpravu a dala hlasovat o návrhu usnesení, které bylo přijato jako **usnesení č. 2/2025**:

Komise pro výživu kojenců a malých dětí schvaluje plán práce na rok 2025, který je přílohou tohoto usnesení.

Příloha usnesení:

Plán práce Komise pro výživu kojenců a malých dětí na rok 2025

1. Poskytování součinnosti a metodického vedení při naplňování Strategie k implementaci programu Světové zdravotnické organizace a UNICEF Baby-friendly Hospital Initiative 2018 (dále jako „BfHI 2018“) v České republice, vč. podpory rozvoje bank a sběren mateřského mléka.
2. Metodická podpora poskytovatelů zdravotních služeb, zaměřené mj. na správný sběr dat k výživě a na dodržování Mezinárodního kodexu marketingu náhrad mateřského mléka.
3. Monitoring realizace Strategie BfHI 2018 a tvorba návazných doporučení ministru zdravotnictví.
4. Spolupráce na vzdělávání zaměřeném na podporu a ochranu kojení a na bezpečnou manipulaci s komerční dětskou výživou (příprava, podávání, skladování), včetně tvorby vzdělávacích materiálů.
5. Návrh revize vyhlášky týkající se bezpečné přípravy, podávání a skladování komerční umělé výživy.

Výsledek hlasování: 17 PRO, 0 PROTI, 0 SE ZDRŽEL(A).

b. Realizace úkolu č. 1.4.3 - Styčná osoba pro nemocnice

A. Majerčíková uvedla, že se jedná o další úkol ze Strategie BfHI 2018. Při psaní strategie bylo počítáno s tím, že styčnou osobou bude příslušný politický náměstek. S ohledem na skutečnost, že během poslední doby se ve vedení Komise vystřídali tři osoby, je však toto řešení nevhodné a styčnými osobami se stanou zaměstnankyně MZ v sekretariátu Komise. Sběr dat v nemocnicích na začátku roku také ukázal, že pro komunikaci s nemocnicemi je třeba alespoň dvou osob, proto jsou navrženy J. Kolmanová a A. Majerčíková s tím, že se ve své práci budou koordinovat.

Předsedkyně dala hlasovat o návrhu usnesení, který byl přijat jako **usnesení č. 3/2025**:

Komise pro výživu kojenců a malých dětí jmenuje na základě opatření 1.4.3 Strategie k implementaci programu Světové zdravotnické organizace a UNICEF Baby-friendly Hospital Initiative 2018 (dále jako „BfHI 2018“) v České republice styčnými osobami pro komunikaci se zařízeními poskytujícími péči matkám a novorozencům MVDr. Josefu Kolmanovou a Mgr. Anetu Majerčíkovou.

Výsledek hlasování: 17 PRO, 0 PROTI, 0 SE ZDRŽEL(A).

c. Realizace opatření ve strategickém cíli č. 5.2 - Zveřejňování a analýza dat a související monitoring - Výsledky z rešerše nemocnic

A. Majerčíková prezentovala výsledky šetření z porodnic týkající se dat ÚZIS ČR k výživě za rok 2023. Rešerše probíhala od prosince 2024 do února 2025, osloveno bylo 87 zařízení a odpověděla všechna kromě nemocnice v Děčíně. 29 zařízení zjistilo, že jejich data nesouhlasí s tím, co je uvedeno v databázi ÚZIS ČR, důvody byly různé. 22 zařízení nepochopilo správně metodiku ÚZIS ČR a vykazovalo výlučné kojení dle WHO namísto kojení plného, např. nemocnice v Teplicích. 8 zařízení bylo schopno doložit data k opravě, s ÚZISem ČR byla domluvena možná oprava dat s podmínkou schválení na poradě vedení ÚZIS, u všech zařízení oprava možná není. V roce 2024 se bude opakovat stejný problém, rešerše probíhala v době, kdy byl sběr dat za rok 2024 již uzavřen.

Proto A. Majerčíková navrhuje rešerši dat zopakovat až s daty za rok 2025, kdy už by měla všechna zařízení vědět, jak data sbírat.

Z komunikace s některými nemocnicemi vyplynulo nedostatečné pochopení programu, mezi nemocnicemi nadto koluje nesprávný překlad přílohy implementačního manuálu týkající se indikátorů sběru dat. Některá zařízení proto vyhodnocovala výživu pouze u zdravých donošených dětí, což je dle nového programu BfHI nesprávně. I to bylo dalším impulzem pro dořešení autorizace manuálu z ústředí WHO. Některé nemocnice doplnily k rešerši své komentáře vysvětlující své výsledky. Poukazovaly např. na chybějící banky a sběrný mateřského mléka a nedostatek dárcovského mateřského mléka, zvyšující se počet žen, které nechtějí kojit nebo zdravotní problémy na straně matek i dětí, roli podle nich hraje také socioekonomický status matek. Z komentářů také vyplynulo, že některé nemocnice podávají dokrm rutinně.

Na základě výstupu rešerše se předsedkyně Komise rozhodla některá zařízení osobně navštívit.

V březnu proběhla první návštěva - v Nemocnici milosrdných bratří Brno a v Nemocnici Vyškov. Nemocnice Milosrdných bratří v Brně vyšla ze zařízení základní péče nejlépe s 93,8 % plně kojených dětí, Nemocnice Vyškov vychází nadprůměrně (dle svých dat těsně nad 80 % za rok 2024). Nemocnice Vyškov uvedla v komentáři k rešerši, že se zvyšuje počet matek, které do nemocnice přicházejí s tím, že nechtějí kojit. Dle sdělení personálu při návštěvě nemocnice však toto navýšení zaznamenáno nebylo. Obě dvě zařízení jsou ve specifické situaci - v roce 2023 se v nich narodilo 93 % fyziologických novorozenců. Na místě návštěvy byla ke zjištění řada zajímavostí nad rámec dat k výživě, např. v Nemocnici Vyškov se zvyšuje počet císařských řezů, což je způsobeno tím, že si nemocnici vybírají ženy, které chtějí родit vaginálně po předchozím císařském řezu, dle primáře se to v 55–60 % případů podaří. V Nemocnici Milosrdných bratří je v přípravě laktační poradna, nemocnice má v laktačním poradenství proškolené prakticky všechny sestry a lékaře. V obou nemocnicích bylo vedení a personál informován o připravovaném metodickém pokynu ke Kodexu marketingu náhrad mateřského mléka, který již ve většině dodržují.

L. Hradecká ocenila návštěvy nemocnic a doplnila, že rešerše dat byla projednána na posledním jednání Pracovní skupiny ke sběru dat a kontrole realizace programu BfHI, kde byla přítomna i J. Jírová z ÚZIS ČR, která tuto aktivitu rovněž ocenila. L. Hradecká zdůraznila, že J. Jírová označila rešerši za přínosnou a jménem ÚZIS ČR poděkovala za provedenou validaci dat.

Předsedkyně reagovala, že i nemocnice ocenily návštěvy, diskuze o problémech je cenná. Diskutováno bylo téma bank a sběrů mateřského mléka.

A. Majerčíková se připojila s poděkováním M. Cacákové, asistentce pana náměstka Pláteníka, která dopisy k rešerši sběru dat do nemocnic rozesílala a přijímala datové zprávy, a J. Kolmanové za komunikaci s nemocnicemi.

Předsedkyně dala hlasovat o návrhu usnesení, které bylo přijato jako **usnesení č. 4/2025**:

Komise pro výživu kojenců a malých dětí

- 1. bere na vědomí výsledky rešerše ke sběru dat o výživě novorozenců za rok 2023 v zařízeních poskytujících péči novorozencům a matkám,*
- 2. doporučuje ÚZIS opravu dat k výživě novorozenců za rok 2023 u těch nemocnic, které chybně interpretovaly metodiku ÚZIS a jsou schopné doložit data v požadovaném formátu,*
- 3. žádá sekretariát Komise, aby ve spolupráci s ÚZIS vedl zařízení poskytující péči novorozencům a matkám k metodické jednotnosti sběru dat k výživě a činil kroky k zajištění souladu indikátorů ÚZIS s indikátory k programu Baby-friendly Hospital Initiative 2018, a aby rešerši zopakoval ve vztahu k datům za rok 2025.*

Výsledek hlasování: 17 PRO, 0 PROTI, 0 SE ZDRŽEL(A).

d. Realizace úkolu č. 7.4.2 - Příprava Světového týdne kojení 2025

A. Majerčíková uvedla, že Světový týden kojení proběhne od 1. do 7. srpna, nicméně kroky ke společné přípravě už probíhají. Proběhla domluva se zmocněnkyní pro lidská práva a s WHO a jednotném postupu, předjednán je UNICEF. SZÚ a ÚZIS ČR budou osloveny podle toho, jaké téma bude letošní Světový týden kojení mít. Celosvětové téma ale ještě nebylo oznámeno, paní zmocněnkyně pro lidská práva by uvítala zaměření týdne na zranitelné skupiny obyvatel, ze strany Komise je snaha komunikovat téma Strategie BfHI 2018. Je zde prostor i pro členky a členy Komise k návrhu vhodných témat.

A. Majerčíková dále uvedla, že po zkušenosti z loňského roku nebude snídáně s novináři, ale týden bude zahájen rovnou tiskovou konferencí a budou zveřejňovány posty na sociálních sítích.

A. Poloková upřesnila, že letošní téma již zná - "Prioritise breastfeeding: create sustainable support systems".

Předsedkyně poděkovala za doplnění.

Jednání opustila I. Matějovská.

e. Realizace úkolu č. 2.3.1 - Informace k návrhu metodického pokynu k dodržování Mezinárodního kodexu marketingu náhrad mateřského mléka

A. Majerčíková informovala o postupu stran metodického pokynu schvalovaném na posledním zasedání Komise. Metodický pokyn byl vložen do vnitrozoborňního připomínkového řízení, sešlo se 22 zásadních připomínek a 37 připomínek celkem. Vypořádávání bylo konzultováno i s Úřadem vlády, od vrchního ředitele sekce pro legislativu se sešly připomínky k textaci pokynu (aby nevyzníval příliš direktivně). Vypořádací tabulka je nachystaná a připomínky budou vypořádávány s jednotlivými připomínkovými místy, vypořádávání bude probíhat co nejvstřícněji. Poté bude následovat fakultativní připomínkové řízení.

5. Příprava kulatého stolu v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR (dále jako "PSP")

Předsedkyně uvedla pátý bod jednání. Ve spolupráci s poslankyněmi M. Šebelovou a M. Ochodnickou je připravován kulatý stůl v PSP, na který budou členky a členové Komise pozváni. Proběhne 28. května od 10 hodin, záštitu převzaly zmocněnkyně pro lidská práva a WHO, jsou přislíbeni zahraniční řečníci. Tentýž den ve 14 hodin zasedá Výbor pro zdravotnictví PSP.

A. Majerčíková doplnila, že tento kulatý stůl reaguje na kulatý stůl týkající se novely zákona o regulaci reklamy, probíraný na minulém jednání Komise, na kterém byli přítomni zástupci komerčních společností a zdravotníci ve střetu zájmů.

Předsedkyně otevřela rozpravu.

A. Poloková navrhla sepsat za Komisi text, který bude na kulatém stolu přednesen, předsedkyně reagovala, že to je určitě možné, ještě záleží na zvoleném tématu kulatého stolu.

A. Majerčíková uvedla, že novela zákona o regulaci reklamy už je v PSP, byla jí určena zpravodajka poslankyně Z. Bělohávková (která organizovala předchozí kulatý stůl). Není však jasné, zda se ještě v tomto volebním období projednání novely stihne.

L. Hradecká se přihlásila s tím, že bude ráda participovat na návrhu textu za Komisi. Dále s ohledem na to, že Úřad vlády převzal nad akcí záštitu, bude na participovat i na samotné přípravě akce. Dále je nucena Komisi informovat, že než se novela zákona o regulaci reklamy dostala do této fáze legislativního procesu, Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jako "MPO") v rozporu s Legislativními pravidly vlády nevypořádalo připomínky vládní zmocněnkyně pro lidská práva k novele vznesené. Pan ministr zaslal paní vládní zmocněnkyni dopis, ve kterém se jí za toto nedopatření omlouvá, nicméně Úřad vlády toto považuje za problém, i s ohledem na to, že připomínky Českého sdružení značkových výrobců vypořádány a zahrnuty do vypořádací tabulky byly. Pan ministr dále zdůraznil, že se větší část připomínek se překrývala s připomínkami uplatněnými MZ, které již řádně vypořádány byly.

P. Koczó zareagoval, že dle informací z kabinetu ministra MPO je schválení novely stále mezi prioritami MPO, nicméně vláda má takových priorit celkem 16 a je tak otázkou, zda bude u všech priorit zdárně dokončen legislativní proces. Zareagoval také na L. Hradeckou, že řada nevypořádaných připomínek byla k důvodové zprávě, což se v této části legislativního procesu již zhojit nedá. Nicméně je stále možné, že novela zákona nebude schválena do konce volebního období a bude případně znovu projednávána novou vládou, kde se otevírá možnost uplatnění připomínky do materiálu zpracovat. L. Hradecká ocenila přístup P. Koczó, nicméně došlo k porušení legislativních pravidel. P. Koczó reagoval, že bohužel došlo k opomenutí od kolegy z legislativního a právního odboru, který nezahrnul do vypořádací tabulky všechna povinná připomínková místa, samotný P. Koczó pak již v této tabulce zkontroloval pouze nepovinná připomínková místa. Dále zmínil, že České sdružení značkových výrobců uplatnilo své připomínky dvakrát, i prostřednictvím Hospodářské komory ČR. MPO se ale snaží vypořádat připomínky od všech připomínkových míst, a to i těch nepovinných, ve vypořádací tabulce jsou tak uvedeny i připomínky od Sdružení pro internetový rozvoj, Národní rady osob s postižením ČR z. s., Svazu průmyslu a dopravy České republiky, Unie zaměstnavatelských svazů České republiky.

6. Aktualizace nutričních doporučení na SZÚ

Předsedkyně uvedla šestý bod jednání, ke kterému dodala podklady na dnešním jednání nepřítomná E. Selinger.

A. Majerčíková přečetla stanovisko E. Selinger, která je vedle WHO zaměstnána i na SZÚ, kde je předsedkyní pracovní skupiny mající na starost aktualizaci nutričního doporučení, vč. nového doporučení ke kojení a příkrmům: *Státní zdravotní ústav (SZÚ) reviduje nutriční doporučení ČR, aby reflektovala nejnovější vědecké poznatky a aktuální potřeby obyvatel. Poslední oficiální doporučení pochází z roku 2005, žádná další revize nebyla oficiálně podpořena/uznána. Nutriční doporučení jsou klíčovým opatřením v prevenci civilizačních onemocnění. Doporučení mají sloužit k lepšímu veřejnému stravování (např. ve školách, nemocnicích a zaměstnaneckých jídelnách), poskytnout jasné pokyny potravinářskému průmyslu a usnadnit koordinaci mezi jednotlivými rezorty. Na tvorbě se budou dle plánu podílet čeští i zahraniční odborníci. Výsledná doporučení budou veřejně konzultována, aby v nich byly zohledněny různé úhly pohledu. SZÚ klade důraz na nezávislost procesu – každý odborník zapojený do užší pracovní skupiny musí transparentně prokázat, zda není ovlivněn komerčními zájmy. Subjekty s finančním střetem zájmu se mohou účastnit v tzv. konzultačních skupinách, ty ale nebudou mít rozhodovací pravomoc. Transparence ohledně případných vazeb a střetů zájmu a přísná kontrola jsou z pohledu SZÚ klíčové pro důvěryhodnost výsledných doporučení.*

K aktualizaci nutričních doporučení byla vydána i tisková zpráva¹.

7. Žádost Nadace Propolis 21 o záštitu pro plakáty do nemocnic k podpoře kojení (bod zařazen na program znovu na žádost členky Komise)

Předsedkyně uvedla sedmý bod jednání, který je zařazen opětovaně na žádost A. Polokové. Po opakovaných připomínkách členek Komise byly plakáty dopracovány a jsou Komisi předloženy znovu, předchozího hlasování per rollam se neúčastnil dostatečný počet členek a členů Komise. Předsedkyně otevřela rozpravu.

V. Jirásková uvedla, že souhlasí s poslední verzí textu, ale u fotografie dítěte u prsu poukázala na

¹ Dostupné on-line z [Česká republika dostane nová nutriční doporučení - SZÚ zahajuje jejich aktualizaci - SZÚ | Oficiální web Státního zdravotního ústavu v Praze](#)

prst dítěte u úst, což nepovažuje za správnou pozici u prsu a zeptala zda, zda by nebylo možné fotografii vyměnit za jinou, vhodnější. H. Canibal poznamenal, že záleží, v jaké fázi kojení dítě je, ale optimální fotografie kojeného dítěte to není. Předsedkyně uvedla, že je škoda, že tato připomínka nebyla vznesena dříve. A. Poloková doplnila, že Nadace Propolis plakáty už v mezičase vytiskla a distribuuje do nemocnic. M. Menšíková se zeptala na procesní stránku věci, MZ má pravidla pro poskytování záštity, kde je uvedeno, že záštita se poskytuje nad zvláště důležitými a mimořádnými akcemi a projekty a domnívá se, že plakáty akcí nejsou, proto se i v hlasování per rollam zdržela. A. Majerčíková reagovala, že při návštěvách nemocnic byla vidět poptávka zdravotnického personálu po informačních materiálech, které nejsou komerčního původu, některé nemocnice již plakáty vylepené mají. Procesní postup je takový, že pokud Komise věcně správně plakáty schválí, Nadace Propolis musí podat žádost o záštitu u pana ministra, celá situace je pak na zvážení pana ministra. Předsedkyně doplnila, že ve chvíli, kdy pan ministr svou záštitu udělí, tato se bude vztahovat k tomu, jak materiál vypadal ve chvíli, kdy záštita byla udělena. Cokoliv bude do budoucna změněno, bude bez záštity; tento kontext je potřeba Nadaci Propolis předat. Dále uvedla, že nemocnice vítají informační materiály k podpoře kojení bez porušování Kodexu, je i v zájmu ministerstva, aby takové materiály podporovalo. Š. Krutílek doplnil, že nemůže předjímat rozhodnutí pana ministra, zda záštitu udělí nebo neudělí. Předsedkyně doplnila, že názor Komise může přispět k jeho rozhodnutí.

L. Hradecká uvedla, že Komise je poradním orgánem a to, že vznáší doporučení, je naprosto procesně v pořádku, konečné rozhodnutí je na vedení MZ. Osobně má k plakátům drobné dílčí výhrady, které komunikovala již při předchozím projednávání, není to pro ni překážka plakáty podpořit. Poznámka V. Jiráskové jí přijde důležitá, ilustrační obrázek má být návodný, vizuální vjem je pro laiky velmi důležitý. Předsedkyně znovu upozornila, že záštita může být udělena pouze pro aktuální podobu plakátů. A. Majerčíková poznamenala, že by bylo vhodné komunikovat toto Nadaci Propolis. H. Canibal se zeptal, zda by výměna fotky na plakátu byla pro pana ministra natolik zásadní, že by záštitu udělit nemohl, předsedkyně reagovala, že to nemůže přejímat. A. Majerčíková uvedla, že správný postup by byl při změně plakátů požádat o záštitu znovu. J. Němečková uvedla, že ilustrativní obrázky, ať už plakáty nebo učebnice, by měly být zcela správné, protože vzniká vizuální fixace, jak u odborníků, tak u laiků. Na toto by Komise měla do budoucna myslet, pokud by sama někdy takové materiály vytvářela.

L. Hradecká navrhla přijmout dvě usnesení, první k doporučení udělení záštity v podobě, v jaké plakáty jsou; druhé deklaratorní směrem k budoucím osvětovým materiálům, aby se dbalo na vizuální stránku i s ohledem na to, jak velký dopad má na laickou i odbornou veřejnost.

Předsedkyně ukončila rozpravu a dala hlasovat o návrhu usnesení, které bylo přijato jako **usnesení č. 5/2025:**

Komise pro výživu kojenců a malých dětí

- 1. Doporučuje ministru zdravotnictví udělit záštitu Nadaci Propolis 21 pro čtyři předložené plakáty na podporu kojení.*
- 2. Do budoucna doporučuje dbát na správnou textovou i vizuální podobu osvětových materiálů v souladu s odbornými doporučeními a doporučeními této Komise.*

Výsledek hlasování: 12 PRO, 0 PROTI, 4 SE ZDRŽEL(A). Usnesení bylo přijato.

8. Různé

Předsedkyně otevřela poslední bod jednání a uvedla, že příští jednání Komise proběhne dne 10. června od 10 hodin.

Otevřela rozpravu, do které se přihlásila A. Majerčíková. A. Majerčíková zmínila rozpracované

materiály pro NZIP (Národní zdravotnický informační portál). Po dokončení budou členkám a členům Komise rozeslány k připomínkám a následně k hlasování per rollam. Předsedkyně poděkovala všem přítomným za účast na dnešním jednání Komise pro výživu kojenců a malých dětí a ukončila jednání.

Shrnutí úkolů pro sekretariát, členky/členy Komise a členky/členy Pracovní skupiny:

Úkol: Rozeslání zápisu z jednání k připomínkám
Zodpovídá: sekretariát Komise
Termín: co nejdříve

Úkol: Informovat Nadaci Propolis 21 o výsledku hlasování a podmínkách pro žádost o záštitu MZ
Zodpovídá: sekretariát Komise
Termín: co nejdříve

Přílohy zápisu:

1. Podnět k aktualizaci zdravotního výkonu č. 34007 Edukace laktace z veřejného zájmu
2. Prezentace L. Hradecké k bodu č. 2
3. Prezentace A. Majerčíkové k bodu č. 4 Výsledky šetření z porodnic – data k výživě 2023
4. Plakáty Nadace Propolis 21 k bodu č. 7

V Praze dne 1. dubna 2025

Zapsala: Josefa Kolmanová, tajemnice Komise

Schválila: Michaela Matoušková, předsedkyně Komise